

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» У СТАНДАРТАХ ОСВІТИ

**О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Якісна освіта здобувачів вищої освіти означає не просто рівень знань, а насамперед вміння їх застосовувати на практиці, в конкретних ситуаціях, оскільки освічена, підготовлена, компетентна особистість володіє відповідними знаннями та практичними навичками, які дають їй змогу оцінювати відповідну сферу діяльності та ефективно виконувати свою роботу.

Компетентності, що прописані у стандартах освіти, насамперед для бакалаврів та магістрів, є відображенням поточних вимог і замовлень суспільства для підготовки громадян певної країни.

Достатньо ознайомитись із новими стандартами вищої освіти в Україні і переконатись, що поки що не розроблено єдиного узгодженого визначення та переліку ключових компетентностей.

Аналізуючи функції компетентностей можна виділити таку функцію компетентностей у навчанні, як відображення соціального замовлення на мінімальну підготовленість молодих громадян для повсякденного життя в навколишньому світі [1].

Повсякденне життя в навколишньому світі означає впровадження та організацію безпеки життєдіяльності людини, тобто такого комплексного стану, при якому вірогідність здійснення негативного ризику мінімальна в будь-яких умовах її діяльності, а саме у природному середовищі та штучній середі (виробничій та побутовій).

Наказ МОН від 30.04.20 № 584 «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти» [2] вказує, що при розробленні та вдосконаленні освітніх програм закладами вищої освіти можуть встановлюватись додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Але на жаль, у переліку загальних компетентностей наводяться «найбільш актуальні для спеціальності загальні компетентності для кожного рівня вищої освіти, що обираються з переліку Проекту ЄС TUNING. Цей перелік вочевидь було створено авторами-розробниками цих методичних рекомендацій, які є фахівцями з підготовки здобувачів вищої освіти за напрямками 281-Публічне управління та адміністрування (СВО «бакалавр»), 051-Економіка (СВО «бакалавр»). Для цього достатньо ознайомитись із прикінцевими матеріалами методичних вказівок – «Зразок опису предметної області».

Гаранти освітніх програм спеціальностей 281, 075, 073, 071, 051 в ОНАХТ повністю покладаються на ці методичні рекомендації і використо-

вують їх як шаблон, не беручи до уваги статтю 14 «Обов'язки працівника щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці» Закону України «Про охорону праці» [3]. Відповідно до цієї статті: «працівник зобов'язаний знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведіння з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту». При цьому у переліку загальних компетентностей вказується така компетентність, як «здатність здійснювати безпечну діяльність». Як приклад, в перелік загальних компетентностей, що пропонує «Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка»» включено ЗК 2. «Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя». Це єдина компетентність, що згадує про здоровий спосіб життя, який можна вважати пов'язаним з поняттям безпеки життєдіяльності, проте не є достатньо вичерпною та повною характеристикою всіх вимог БЖД та охорони праці. До речі, така ж сама компетентність включена в стандарти й інших спеціальностей 281, 075, 073. Відсутні взагалі згадування про безпеку праці й це в умовах, коли близько

17 тис. українських робітників щороку стають на роботі інвалідами. Наслідки нещасних випадків коштують у 10 разів дорожче, ніж вартість заходів щодо їхнього попередження, а за порушення вимог законодавства з охорони праці передбачено дисциплінарну, адміністративну, матеріальну, кримінальну відповідальності.

Перелік компетентностей з Проекту ЄС TUNING є відкритим, доповнювати його іншими компетентностями може Сектор вищої освіти Науково-методичної ради при узгодженні з Національною рамкою кваліфікацій та за пропозиціями науково-методичної комісії. Зрозуміло, що це є додатковою роботою для розробників місцевих освітніх програм. Тому права закладу вищої освіти у своїх освітніх програмах по формулюванню описів додаткових до стандарту спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та формулюванню іншого переліку спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, описи яких у сукупності охоплюють всі вимоги стандарту вищої освіти не враховують.

Література

1. Електронний ресурс Режим доступу: <https://osvita.ua/school/method/2340/>
2. Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН № 584 від 30.04.20. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1>

3. Закон України «Про охорону праці» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

УДК 378.4.091.262:631.56:378.22
**COURSE PROJECTS IN THE SPECIALTY - THE GUARANTEE OF
SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF GRADUATE PROJECTS AND
QUALIFICATION PROJECTS OF MASTERS**

**A. Kats, L. Dmytrenko, G. Stankevych,
Odessa National Academy of Food Technologies, Odessa**

Course project (CP) is one of the testing students' knowledge forms of the discipline. Completing course project in students' specialty is fundamentally important for preparing students to work on the technological part of bachelor's theses and master's theses because it develops the ability to use theoretical knowledge in practice and the ability to draw sound conclusions from their work based on theoretical analysis.

According to the curricula for higher education "Bachelor" and "Master" in the specialty 181 "Food Technology" in the field of knowledge 18 "Production and Technology" course project is a component of the educational program "Technology of grain storage and processing" and refers to the professional training disciplines.

At the Graduate Department of Grain and Compound Feed Technology, students specializing in postharvest processing of grain, run two course projects, related to a common goal - to give students theoretical knowledge and practical skills in the design and reconstruction of elevator industries that will meet modern requirements. Thus, students-applicants of CHE "bachelor" perform a course project in the discipline "Design of enterprises in the industry with CP", and students-applicants CHE "master" perform CP in the discipline "Innovative technologies of industry with CP". When performing each of these two CPs, students' attention is focused on various aspects of design, which we will consider below.

When performing a course project in the discipline "Design of industry enterprises with CP" full-time students are invited to analyze the working scheme of the movement of grain and waste elevator of the projected or operating elevator using graph-analytical method. Part-time students are invited to use the same method to analyze the effectiveness of the technological process of the elevator industry, which is their place of work.

This course project consists of two main parts. The first part is devoted to a deep study of the working scheme of the movement of grain and waste of the elevator industry, with the allocation of major transport and technological lines and quality assessment of their compliance with modern requirements; checking the compliance of the table of moves of the main noria of the elevator to a scheme that was named before; checking the table of capacities of operational hoppers of the elevator and its granaries.

	М.М. Кологривов	
107	УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА» НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ С.М. Дідух, Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум	245
108	ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА У ВИШІ С.М. Тодорова, Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко	247
109	БІЗНЕС-ОСВІТА ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» Н.Й. Басюркіна, О.М. Ласкаєв	248
110	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ» Н.Й. Басюркіна	249
111	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОГО АУДІО-ВІЗУАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ПРИ ВИКОНАННІ КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ ПО ДИСЦИПЛІНАМ «ЗАСТОСУВАННЯ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ» ТА «ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ ЕНЕРГІЇ» Л.З. Бошков, Ю.І. Дем'яненко, Г.Б. Суходольська	251
112	АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ПО ДИСЦИПЛІНІ «ХІМІЧНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ТА ВОДНЕВА ЕНЕРГЕТИКА» ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО АУДІО-ВІЗУАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ Л.З. Бошков, Г.Б. Суходольська	253
113	НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОГО АУДІО-ВІЗУАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ ПО ДИСЦИПЛІНІ «ЗАСТОСУВАННЯ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ» Л.З. Бошков, Г.Б. Суходольська	255
114	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» У СТАНДАРТАХ ОСВІТИ О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	257
115	COURSE PROJECTS IN THE SPECIALTY - THE GUARANTEE OF SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF GRADUATE PROJECTS AND QUALIFICATION PROJECTS OF MASTERS A. Kats, L. Dmytrenko, G. Stankevych	259
116	ПРОБЛЕМИ ТА ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО ПЛАГІАТУ У ЗВО І.О. Кустов, Ю.Я. Кузьменко	261
117	ТЕРМІНИ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ В.М. Левінський	263
118	ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ	265